

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

SZAKMAI PROGRAMJA

ENYING VÁROS ÖNKORMÁNYZAT EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY

Enying, Szabadság tér 2.
Tel/fax: 22/ 372 311

GERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Szakmai programja

Készült:

1. az 1997 évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2. az Enying Mikrokörzeti Szociális és Gyermejjóléti Intézményi Társulás Megállapodása alapján.

A hivatkozott Megállapodás 4.1.7. pontjában rögzítettek szerint:

„A gyermekjóléti szolgáltatási feladat megvalósításában a Enying Város Önkormányzata, Dég Község Önkormányzata, Mezőkomárom Község Önkormányzata, Szabadhídvég Község Önkormányzata vesz részt.”

A feladat végrehajtásával, koordinálásával az Enying Város Önkormányzat Képviselő-testületét bízta meg.

Az intézmény megnevezése, címe:

Egyesített Szociális Intézmény

8130 Enying, Szabadság tér 2.

Telefon: 22/372 311, 22/572 065, 22/372 191 Fax: 22/372 311

A gyermekjóléti szolgáltatásban részt vevő települési önkormányzatok címe, elérhetősége:

8130 Enying, Kossuth Lajos u 26. szám

8135 Dég, Kossuth Lajos u. 17. szám

8137 Mezőkomárom, Petőfi Sándor u. 74. szám

8138 Szabadhídvég, Községház u. 1. szám

1. A gyermekjóléti alapszolgáltatás feladata, célkitűzései:

1.a) A feladat konkrét bemutatása, kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása:

A szolgáltatás célja:

- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése
- a családjából kikerült gyermek visszagondozása, hazakerülésének elősegítése

A szolgáltatás feladatai:

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás elősegítése
- a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása
- szabadidős programok szervezése
- a hivatalos ügyek intézésének segítése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a veszélyeztetettséget megelőző rendszerben.
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése
- a gyermekjóléti szolgálat koordinálja a gyermekekkel kapcsolatban álló intézmények, társadalmi szervezetek tevékenységét, megszervezi hatékony együttműködésüket

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a családgondozás feltételeinek biztosítása, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében
- szükség esetén egészségügyi, szociális ellátás igénybe vételének kezdeményezése, valamint indokolt esetben javaslattétel hatósági beavatkozásra,
- javaslatot készít a gyermek családból való kiemelésére, leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására

A kiemelt gyermek családba való visszahelyezésének sikeressége érdekében:

- folyamatos családgondozást biztosít, felkészíti a szülőket a gyermek visszafogadására
- együttműködik a gyermekvédelmi szakellátás intézményeivel
- utógondozást biztosít a gyermek visszakerülését követően

Konkrét tevékenység, szolgáltatási, gondozási feladatok:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket
- javaslatot tehet a veszélyeztetett gyermek védelembe vételére
- elkészíti a védelembe vett gyermek nevelési-gondozási tervét
- szervezi a helyettes szülői hálózatot
- segíti a nevelési – oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását
- felkérésre környezettanulmányt készít
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését
- területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit.
- törvényben szabályozott módon esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat tart
- éves munkájáról, a gyermekvédelem helyzetéről adatokkal alátámasztott beszámolót készít az önkormányzat képviselő-testülete és a megyei szociális- és gyámhivatal számára
- munkájáról forgalmi naplót vezet
- tájékoztatást ad az együttműködés szabályairól, következményeiről.

A családgondozónak a Szociális Munka Etikai Kódexében meghatározottak szerint kell munkáját végeznie.

Kapacitások:

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében végzett tevékenység egyaránt kiterjed a veszélyeztetett kiskorúakra és családjukra, mivel a veszélyeztetettség megszüntetése kizárólag a szülők és szükség esetén a tágabb család bevonásával valósulhat meg. A veszélyeztetettség feltérképezése, valamint a kialakult állapot és körülmények megváltoztatása érdekében a családgondozó szorosan együttműködik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének el kell érnie és a lehető legteljesebb mértékben le kell fednie a településen élő veszélyeztetett kiskorúak körét minden korosztályban és társadalmi csoportban.

1.b) A szakmai program megvalósítása várható következményeinek, eredményességének, ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése:

A gyermekjóléti szolgálat szerepe a szociális ellátórendszerben a társadalom legkiszolgáltatottabb, önmaga képviselőjére és védelmére képtelen rétegének megóvása, érdekeinek képviselése és védelme. A szolgálat optimális működése esetén kiderül, kik a veszélyeztetett kiskorúak az adott településen és elindulhat egy folyamat helyzetük, életminőségük javítása érdekében. Így a veszélyeztetettség nem marad rejtve a családi otthon falai között, mértéke jelentősen csökken, illetve megszűnik. A gyermekeknek van hová fordulniuk akár saját, akár a környezetükben lévő más érintett gyermek ügyében. A segítségnyújtás preventív jelleggel is bír, hiszen ha egy érintett család idejében a gyermekjóléti szolgálat látókörébe kerül, lehetőség van a beavatkozásra, így elkerülhetők a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését súlyosan károsító események.

A gyermekjóléti szolgálat működésének hosszú távú hatása a társadalomra, hogy a jelenben veszélyeztetett gyermekek a jövőben szülők lesznek és korántsem mindegy, milyenek. A jövő generáció nevelése nem csupán egyéni felelősség, hanem a társadalmat alapvetően befolyásoló tényező, hiszen a felnövő gyermekek alapítják majd a jövő családait. A gyermekjóléti szolgálat befolyást gyakorolhat a családok működésére, felhívja a szülők figyelmét esetleges nevelési hibáikra, korrigálhatja a családi működési zavarokat, ezáltal hatást gyakorol a gyermekek helyzetére, életminőségére is. Bármilyen elért eredmény hozzájárul ahhoz, hogy az érintett gyermekek szülőként elkerülhessék saját szüleik hibáit, egyben tisztában legyenek azzal, hová fordulhatnak egy-egy nehéz élethelyzetben.

1.c) Más intézményekkel való együttműködés módja:

A gyermekvédelmi feladatok hatékony ellátásához nélkülözhetetlen a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak szoros együttműködése. A gyermekjóléti szolgálat folyamatos kapcsolatot tart fenn a bölcsődével, óvodával, általános iskolával, helyi és vidéki középiskolákkal, házi gyermekorvosokkal, védőnőkkel, a rendőrséggel, valamint a helyi önkormányzattal, gyámhivattal, és a pártfogó felügyelői szolgálattal. A szolgálat keresi továbbá az együttműködés lehetőségeit a gyermekekkel foglalkozó alapítványokkal, civil- és jótékonyági szervezetekkel is.

1. d) A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása:

A szolgáltatás megkezdése előtt felmértük a településünkön élő veszélyeztetett kiskorúak körét, megközelítő létszámukat, veszélyeztetettségük jellegét. Felkerestük a leendő és lehetséges partnereket, ide érve a helyi és környékbeli települési önkormányzatokat, különös tekintettel a kistérségi együttműködés résztvevőire, és a helyi intézmények vezetőit, akiket tájékoztattunk a tervezett új szolgáltatás profiljáról, kompetenciáiról. A lakosság körében hirdetésmények útján adtunk tájékoztatást az induló szolgáltatásról és elérésének módjairól. Elkészítettük a szükséges működési dokumentációt, tájékoztunk a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről és előírásokról, valamint beszereztük a működéshez szükséges iratokat, engedélyeket.

2. Az ellátottak köre:

- intézményi ellátásban még nem részesülő veszélyeztetett kiskorúak
- intézményi ellátásban (bölcsőde, óvoda, iskola) részesülő veszélyeztetett kiskorúak
- szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák
- átmeneti/tartós nevelt gyermekek vérszerinti családja
- utógondozói ellátott gyermekek
- bármely család, amelyben bármilyen módon veszélyeztetett kiskorú él

A meghatározott településeken az ellátottak köre:

- 0-18 éves korosztály és családtagjaik
- utógondozás esetén 18-24 éves korosztály.

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:

- önként mindazok körében, akik a Gyermekjóléti Szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön.
- más intézmények jelzését követően
- hatóság által kötelezett formában

3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége:

A gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az együttműködésben részt vevő települések teljes lakosságára kiterjedjen. A szolgálat által kínált segítséget bárki önkéntes alapon is igénybe veheti.

A gyermekjóléti szolgálat gyermekvédelmi feladatokat lát el, ellátásokat közvetít és szervezési, koordinációs tevékenységeket végez.

A gyermekjóléti szolgálat a meghatározott feladatai körében

- szociális és egyéb információs adatokat gyűjt az ellátást igénybe vevők megfelelő tájékoztatása érdekében
- pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást nyújt
- segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatkézségének javításához
- segítséget nyújt a családi konfliktusok rendezéséhez
- felvilágosító, tájékoztató tevékenységet végez
- összegyűjti, rendszerezi a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai által küldött jelzéseket és megteszi a szükséges intézkedéseket
- szükség esetén esetmegbeszélést vagy esetkonferenciát tart
- évente március 31-ig átfogó értékelést készít a településen megvalósult gyermekvédelmi munkáról
- statisztikában dokumentálja a településen élő veszélyeztetett kiskorúak jellemzőit

A gyermekjóléti szolgáltatás munkaformái:

- egyéni esetkezelés (az egyéni életminőség, életfeltételek javítása családi és társas kapcsolatokban)
- családlátogatás
- krízisintervenció
- konfliktuskezelés
- szociális információs szolgáltatás
- esetmegbeszélés
- esetkonferencia

A gyermekjóléti szolgálat ügyfélfogadási rendje: hétfő: 8-12 12.30-16 óráig
kedd: nincs
szerda: 8-12 12.30-16 óráig
csütörtök: 8-12 óráig
péntek: nincs

A családgondozó munkarendje 50% irodai ügyfélfogadásból, valamint 50% kötetlen munkaidőből tevődik össze, melyet a családgondozó családokkal végzett terepmunkára és adminisztrációra fordít.

4. Az ellátás igénybevételének módja:

A gyermekjóléti szolgálat nyitott intézmény, az önkéntesség elve alapján a működési körbe bevont települési önkormányzatok lakossága a helyi szolgáltatást igényelheti.

Az esetkezelés folyamatában a gyermekjóléti szolgálat feltétlenül a gyermekek érdekét helyezi előtérbe.

Az intézmény hatósági jellegű tevékenységet is folytat, mivel bizonyos esetekben a családgondozóval való együttműködés kötelező érvényű a család számára.

Az intézménynek a törvényes és rendelet által előírt alapszolgáltatásai ingyenesek.

A gyermekjóléti szolgálat a családgondozási, szervezési tevékenysége vagy ellátás közvetítése során forgalmi naplóban és a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlaprendszer megfelelő adatlapjain dokumentálja tevékenységét a törvényes előírásoknak megfelelően.

Emellett nyilvántartást vezet a településen élő alapellátott, jegyzői védelem alatt álló és átmeneti nevelt kiskorúakról, dokumentálja a beérkező jelzéseket, hatósági felkérésre környezettanulmányt készít vagy írásos tájékoztatást nyújt.

A kapcsolatfelvétel során a családgondozó minden alkalommal feljegyzésben dokumentálja a gyermek, a család vagy egyéb személy által elmondottakat, valamint személyes tapasztalatait. A feljegyzést aláírhatja a szülővel és (ha jelen van) a gyermekkel is. A kliens megtagadhatja a feljegyzés aláírását, ilyenkor ezt a tényt és a felhozott indoklást a feljegyzésben szintén dokumentálni kell. Ha a családdal folytatott munka nem ér véget egy-két találkozással, mert a

probléma súlya további intézkedést igényel, a családgondozó a gyermekeket alapellátásba veszi. Ennek során kitölti a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap-rendszer I. (Törzslap), II. (Esetfelvételi lap), III. (További fontos információk), IV. (Környezettanulmány), VI. (Egészségügyi lap) és IX. (Személyes adatok) számú adatlapjait, valamint „A gyermekkel kapcsolatos információk” című adatlapot, továbbá aláírta a szülőkkel egy nyilatkozatot, melyben az együttműködést önként vállalják. Az V. számú adatlapot (Gondozási terv - helyzetértékelés) szintén ki kell töltenie, de ehhez némi idő és a család alaposabb megismerése szükséges. Csak ezután dönthető el, melyek azok a lépések, melyek pozitív változást idézhetnek elő.

Amennyiben a gyermekek veszélyeztetettsége az alapellátás eszközeivel nem orvosolható, a családgondozó vagy valamely hatóság javaslatot tehet a gyermekek védelembe vételére. Ekkor a családgondozó javaslata, véleménye mellett megküldi a település jegyzőjének a gyermek törzslapját és a III. számú adatlapot. A védelembe vételi határozat jogerőre emelkedését követően 15 napon belül elkészíti és megküldi a jegyzőnek a családra vonatkozó gondozási-nevelési tervet (VII. számú adatlap). A védelembe vétel kérelemre bármikor, hivatalból évente felülvizsgálandó. Ilyenkor a tárgyalást legkésőbb tíz nappal megelőzően a családgondozó eljuttatja a VIII. számú felülvizsgálati adatlapot a település jegyzőjének.

Amennyiben a gyermekek veszélyeztetettsége olyan súlyos mértékű, hogy szükségessé válik családból való kiemelésük, erre szintén a családgondozó tesz javaslatot. Attól függően, hogy a veszélyeztetettség közvetlenül kiterjed-e a gyermek életére, testi épségére, az intézkedés történhet ideiglenes hatályú elhelyezés formájában vagy átmeneti nevelésbe vétellel. Az előbbi során a gyermeket haladéktalanul elszállítják otthonról, majd a hatóságnak harminc napja van arra, hogy mérlegelje az intézkedés jogosságát és döntsön a gyermek további sorsáról. A gyermek a harminc nap elteltével megtartott elhelyezési tárgyalást követően hazakerülhet, csecsemő- vagy lakásotthonba, illetve nevelőszülőkhöz. Az átmeneti nevelésbe vételt követően szintén sor kerül az elhelyezési tárgyalásra, ahol döntenek a gyermek gondozási helyéről. Az elhelyezési tárgyaláson a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (megyei gondozási központ) meghívására a családgondozó is részt vesz. Az átmeneti nevelt gyermek családjával a családgondozó továbbra is kapcsolatban marad, velük gondozási tevékenységet végez a hazakerülés feltételeinek megteremtése érdekében.

A szolgálat vezetőjének feladata szükség szerinti gyakorisággal esetmegbeszélések szervezése, a családgondozók rendszeres továbbképzésének és tapasztalat cseréjének megszervezése, valamint a családgondozók tevékenységének szakmai ellenőrzése.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója számára a munkavégzéshez biztosítani kell olyan önálló munkaszobát, amely megfelel a személyes segítő munka követelményeinek.

A családgondozó a feladata ellátása során tudomására jutott adatokat a külön jogszabályban meghatározottak szerint kezeli.

A gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a lakosságot a szolgáltatást nyújtó szakembereknek az adott településen való elérhetőségéről, fogadóidejéről, az ügyfélfogadás gyakoriságáról.

A szakmai munkafolyamatot a 2. számú melléklet ábrázolja.

5. A kapcsolattartás módja:

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vétele történhet önként, illetve a hatóság által kötelezett formában. Az első esetben a kliens –szülő vagy gyermek- felkeresi a gyermekjóléti szolgálatot, és maga kér segítséget problémája megoldásához. A kapcsolatfelvétel történhet a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzése alapján is, de az együttműködés ilyenkor is alapvetően önkéntes. Amennyiben a veszélyeztetettség az alapellátás eszközeinek igénybe vételével nem szüntethető meg, vagy az már az eset kezdetekor igen súlyos mértékű, a gyermekjóléti szolgálat, illetve valamely hatóság (ügyészség, bíróság) javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére. A védelembe vételi határozat jogerőre emelkedését követően a szülők kötelesek együttműködni a családgondozóval.

A gondozási folyamat során a családgondozó rendszeres időközönként felkeresi a családot, kapcsolatot tart az óvodával, iskolával, házi gyermekorvossal, védőnővel, illetve más egészségügyi, oktatási, szociális és egyéb érdekelt szolgáltatókkal, valamint a család jelzi felé az esetleges változásokat, eseményeket, felmerülő újabb problémákat. A hatóságok kérhetnek hivatalos véleményt, jellemzést vagy környezettanulmányt az ellátotti körbe vont személyről, családról. Ekkor a család számára az adatszolgáltatás az ügy és a gyermekjóléti szolgálattal fennálló kapcsolat jellegétől függően önkéntes vagy kötelező.

6. Az ellátottak és a dolgozók jogainak védelme:

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátott adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról illetéktelen személy nem szerezhet tudomást.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozójának nyilatkozatot kell aláíratnia a klienssel, melyben a kliens elismeri, hogy a személyéről vezetett nyilvántartásokról és az ellátás tartalmáról, formájáról szóló tájékoztatást tudomásul vette, valamint amelyben önként vállalja a családgondozóval való együttműködést.

A kliens számára tájékoztatást kell adni az együttműködés szabályairól.

A családgondozónak a Szociális Munka Etikai Kódexében rögzítettek szerint kell munkáját végeznie.

Alapvető elvárás, hogy a családgondozók munkavégzésük során megkapják a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat. Közalkalmazotti megbízatásuk tartama alatt tekintettel kell lenni arra, hogy kizárólag feddhetetlen, köztisztelő álló személyek kerüljenek alkalmazásra.

A családgondozó életének, testi épségének és személyiségi jogainak védelmét több jogszabály garantálja.

7. Az intézményre vonatkozó szakmai, szervezeti információk, létszám, szakképzettség, szervezeti ábra:

A gyermekjóléti alapszolgáltatás az Egyesített Szociális intézmény integrációjában működik az Alapító okiratban rögzítettek szerint.

Az intézmény típusa: szociális és gyermekjóléti intézmény

Az intézmény tevékenységei:

Alapellátás: Szociális étkeztetés
Házi segítségnyújtás
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Családsegítés
Gyermekjóléti alapszolgáltatás
Idősek nappali ellátása

Szakosított ellátás: Ápolást-gondozást nyújtó intézmény
(Idősek Otthona)

Az intézmény szervezeti ábráját az 1. számú melléklet tartalmazza.

Az intézmény vezetőjét nyilvános pályáztatás útján – határozatlan időtartamra – Enying Város Képviselő-testülete bízta meg.

Az alapítói okiratban rögzítettek szerint az intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogokat az intézményvezető gyakorolja.

A közalkalmazotti besorolású főállású foglalkoztatottak létszámának megoszlása:

Gyermekjóléti szolgálat:

Enying: 2 fő
Dég: 1 fő (4 órás)
Mezőkomárom: 1 fő (2 órás)
Szabadhídvég: 1 fő (2 órás)

A gyermekjóléti családgondozó munkakört betöltők helyettesítéséről tartós távollét esetén az intézmény vezetője gondoskodik a rendelkezésére álló személyi bérek előirányzata keretéig. Külön megállapodás tárgyát képezi a települési önkormányzatokkal a szakképzésre irányuló költségek (képzés miatti helyettesítés, utazás, jegyzet, szállás, vizsgadíj) viselése.

Az alkalmazottak munkájukat a munkaköri leírás alapján végzik. Törvényes kötelezettségüknek megfelelően folyamatos továbbképzésen vesznek részt.

Az intézmény gazdálkodását az állami normatív támogatások, az intézményi bevételek és Enying Város Képviselő-testületének rendeletében biztosított költségvetési előirányzatok, valamint a kistérségi társulástól átvett pénzeszközök biztosítják.

Az intézmény részben önálló, előirányzatai felett önállóan gazdálkodik, könyvelését, pénzügyi feladatait Enying Város Önkormányzat Szolgáltató Intézménye látja el.

A gazdálkodásról, szakmai feladatok ellátásáról az intézmény vezetője éves szinten beszámol a fenntartó Képviselő – testületnek.

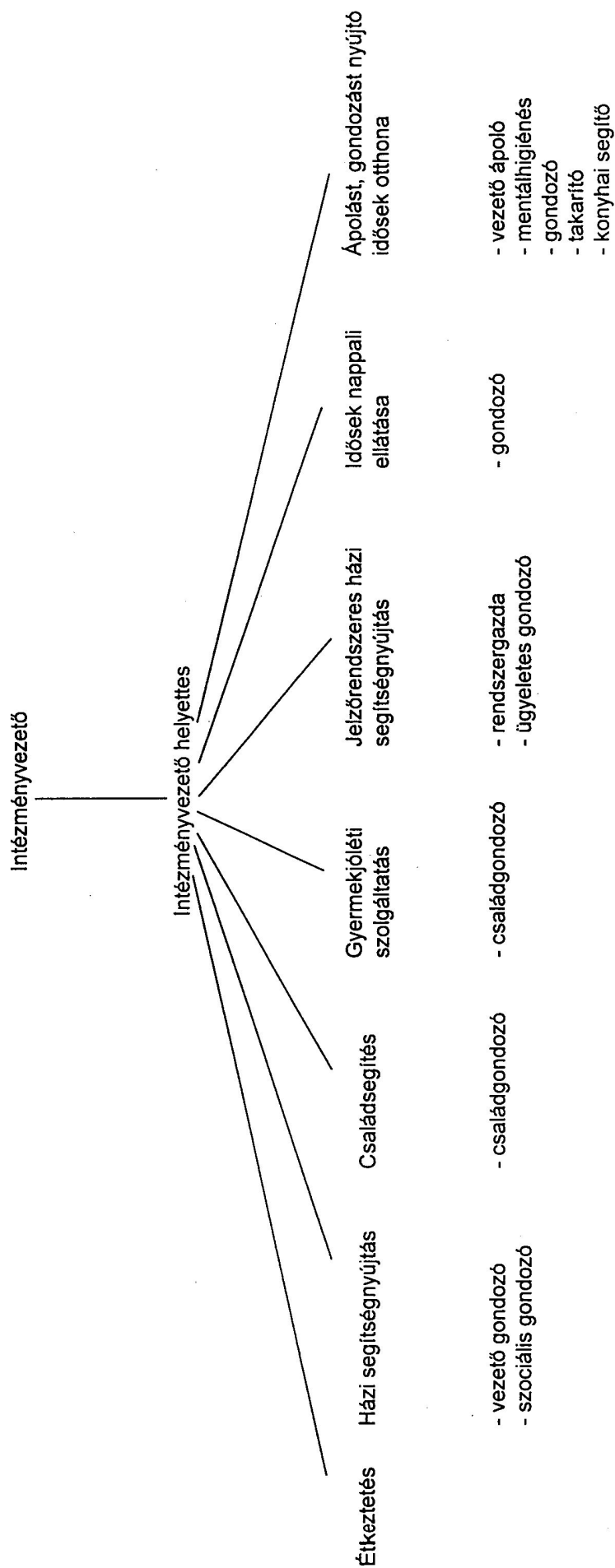
A szakmai munka felett ellenőrzést gyakorol a fenntartó önkormányzat, a működést engedélyező hatóság, a kijelölt módszertani központ.

Mellékletek

1. számú melléklet: Szervezeti ábra
2. számú melléklet: Szakmai munkafolyamat leírása

Egyesített Szociális Intézmény Szervezeti felépítése

1. sz. melléklet

A jelzést követő szakmai munkafolyamat a Gyermekjóléti Szolgálatnál:

